

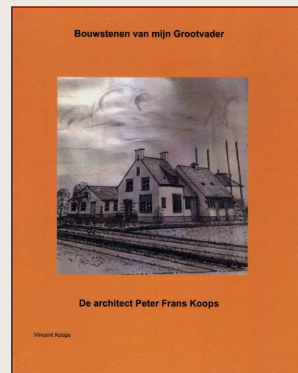
Peter Frans Koops (1902-1973) - (1)

Een bouwmeester van eigen bodem

Een jaar geleden stuurde Vincent Koops (1970) mij een boekwerkje (36 pagina's), waarin hij verslag deed van de speurtocht en de uitkomsten daarvan naar zijn grootvader en diens bouwontwerpen. Dit was voor hem de ontdekking van een bijzonder man en zijn werkzaamheden. In zijn verslag behandelt hij o.a. 21 gebouwen en bouwwerken, verspreid over de hele gemeente, die door zijn opa zijn ontworpen. In het volgende artikel willen wij daarvan het een en ander doorgeven.

Tegenwoordig zijn er verschillende architectenbureaus en bouwkundige adviseurs in de gemeente Bunschoten actief. Maar – voor zover bekend – was vanaf 1933 tot in ieder geval 1960 er één gerenommeerd architect: Peter Frans Koops.

De 21 genoemde bekende projecten zijn niet zijn enige werkzaamheden geweest. Er moeten er meer zijn. Wie van de lezers er meer weten roepen wij op om dit door te geven.

'Bouwstenen van mijn Grootvader. De architect Peter Frans Koops', door Vincent Koops, april 2021

Afkomst en carrière

Peter Frans Koops was het zesde van de acht kinderen van visventer Rikkert Koops (bijgenaamd 'Rooie Rikkert', 1862-1947) en Steventje Koelewijn (1869-1951). Vader Rikkert Koops had zijn woning en bedrijf aan het begin van de Havenstraat, in 'de Del', waar tot voor een jaar zijn kleinzoon Rikkert Koelewijn zijn lijstenmakerij had.

Het gezin was in de tijd rond en na de Doleantie (1887) 'buitenkerkelijk' geraakt. De kinderen werden niet gedoopt; de meesten pas later bij huwelijk. Maar ook voor dat laatste koos Peter Frans later niet.

Oorspronkelijk werden de visventer sociaal lager ingeschaald dan de vissers met een eigen botter. Zo was er zelfs verschil in boezeroen. De ventersboezeroen had een 'gewoner' uiterlijk dan de vissersboezeroen. Maar door hard en handig te werken konden de venters er wel iets van maken. En dat lukte bij vader Rikkert. Hij was in staat later zijn handel uit te breiden en een rokerij bij zijn huis te bouwen. Daar hebben de jongere kinderen zeker van geprofiteerd. In ieder geval Peter Frans.

Want in zijn jonge jaren was het bepaald ongebruikelijk om door te leren. Dit doorleren is zeker ook de ambitie van Peter Frans zelf geweest.

Rikkert Koops (1862-1947), bijgenaamd 'Rooie Rikkert', de vader van architect Peter Frans Koops. Hij woonde met zijn gezin aan het begin van de Havenstraat.

Ongetwijfeld is hij hierin gestimuleerd door zijn deelname aan de vergaderingen van de reciteervereniging 'Progressief'. Er bestaat van deze vereniging een groepsfoto, waarop hij aan de bestuurstafel zit. Daar moet hij dan van nature al de capaciteiten voor hebben bezeten. Een zekere eigenzinnigheid kon hem niet ontzegd worden, zoals meer leden van deze tak van de Koops-familie.

Reciteervereniging 'Progressief'.

Zittend v.l.n.r.: Arian de Graaf Wzn, Peter Baas Jzn, Roelof Heinen Azn, Peter Frans Koops Rzn en Jacob Duijst Lzn. Staand achter v.l.n.r.: Hillebrand de Graaf Lzn, Gyula Korpadi, Klaas van Veller, Arend Koelewijn Wzn, Rutger de Graaf, Dirk Koelewijn Dzn, Jacob de Graaf Jaczn, Jan Zwaan Bzn, Hendrik Heinen Azn, Wouter Koelewijn Vzn, Arian Heinen, Evert van Goor, Steven Koelewijn en Wulfert van Goor. Vier van hen hebben een zgn. gestreepte ventersboezeroen aan.

In april 1929 doet hij examen voor het diploma van Aspirant Bouwkundig Opzichter, en 22 mei krijgt hij zijn diploma. Het is niet bekend hoe lang hij gestudeerd heeft bij het PBNA (Polytechnisch Bureau Nederland te Arnhem).

Van 1929 tot 1930 is hij als zodanig werkzaam voor het 'Bou en Woning Bureau' van architect Joh. C. Eich in Arnhem, en van 1930 tot 1933 voor architect T. Sikma in Amersfoort. Tegelijk bekwaamde hij zich bij particuliere leraren in bijpassende vakken: statica, stereometrie, goniometrie en beschrijvende meetkunde. Hij haalt de akte om zelf het vak bouwkunde aan het nijverheidsonderwijs te geven (4 juli 1931).

Met al deze wijsheid en kunde op zak kon hij zich in november 1933 als zelfstandig bouwkundige in Bunschoten vestigen. Zijn kantoor was vanaf een jaar later gevestigd aan de Kuyperstraat 9 (voordien Spuistraat 7d en Nieuwe Kerkstraat 9 geheten), met telefoonnummer 3499-207 en postgironummer 448476. Het blok waartoe dit huis behoorde had hij zelf ontworpen.